CS

EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA

**STANOVISKO EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY**

**ze dne 13. září 2006**

**na žádost Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky**

**k návrhu změny zákona o České národní bance**

**(CON/2006/47)**

**Úvod a právní základ**

Dne 18. srpna 2006 obdržela Evropská centrální banka (ECB) od Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky žádost o stanovisko k návrhu změny zákona o České národní bance (dále jen „návrh změny zákona o ČNB“), jenž je součástí širšího vládního návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s nařízením Evropského parlamentu a Rady 2006/2004 o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele a zákon o obecné bezpečnosti výrobků (dále jen „návrh zákona“).

Pravomoc ECB zaujmout stanovisko je založena na čl. 105 odst. 4 Smlouvy o založení Evropského společenství a na třetí odrážce čl. 2 odst. 1 rozhodnutí Rady 98/415/ES ze dne 29. června 1998 o konzultacích vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů[1], neboť návrh zákona se týká národní centrální banky. V souladu s čl. 17.5 první větou jednacího řádu Evropské centrální banky přijala toto stanovisko Rada guvernérů.

## 1. Účel návrhu zákona

Účelem návrhu zákona je stanovit potřebné podmínky pro zajištění plné aplikace nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele (nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele)[2] v České republice. Zákony na ochranu zájmů spotřebitelů ve smyslu nařízení (ES) č. 2006/2004 zahrnují směrnici Evropského parlamentu a Rady ze dne 23. září 2002 o uvádění finančních služeb pro spotřebitele na trh na dálku a o změně směrnice Rady 90/619/EHS a směrnic 97/7/ES a 98/27/ES[3], jak je provedena ve vnitrostátním právu členských států. V České republice však byla směrnice 2002/65/ES provedena převážně prostřednictvím změn v ustanoveních o spotřebitelských smlouvách v občanském zákoníku[4], aniž by byl výslovně určen orgán zodpovědný za vymáhání těchto ustanovení na ochranu spotřebitele tak, jak to vyžaduje nařízení (ES) č. 2006/2004.

---

1 Úř. věst. L 189, 3.7.1998, s. 42.

2 Úř. věst. L 364, 9.12.2004, s. 1. Nařízení ve znění směrnice 2005/29/ES (Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 22).

3 Úř. věst. L 271, 9.10.2002, s. 16. Směrnice ve znění směrnice 2005/29/ES.

4 Viz ustanovení §§ 54a – 54d, hlava pátá zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

S cílem zajistit aplikaci nařízení v této oblasti návrh změny zákona o ČNB: i) výslovně svěřuje ČNB úkol dohlížet nad dodržováním povinností stanovených občanským zákoníkem pro uzavírání smluv o finančních službách uzavíraných na dálku[5] osobami, které podléhají dohledu ČNB[6], ii) stanoví působnost ČNB postupovat podle nařízení v případech přeshraniční spolupráce a iii) stanoví oprávnění ČNB zakázat subjektům, které podléhají jejímu dohledu, pokračovat v protiprávním jednání porušujícím společný zájem spotřebitelů na území členského státu Evropských společenství nebo v jiném státě tvořícím Evropský hospodářský prostor.

## 2. Obecné připomínky

2.1 Nové úkoly, jež jsou ČNB na základě návrhu změny zákona o ČNB svěřovány, nejsou uvedeny mezi funkcemi národních centrální bank stanovenými ve statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky. Aniž by byla dotčena pravomoc Rady guvernérů podle článku 14.4 statutu, se však ECB nedomnívá, že by tyto nové úkoly byly v rozporu s cíli a úkoly Evropského systému centrálních bank (ESCB)[7]. Je třeba rovněž poznamenat, že podle článku 14.4 statutu by tyto nové úkoly musely být vykonávány na vlastní odpovědnost a na vlastní účet ČNB a nebyly by pokládány za součást činnosti ESCB.

2.2 V obecné rovině se ECB domnívá, že přidělení úkolů v oblasti ochrany spotřebitele ČNB ve smyslu návrhu změny zákona o ČNB by mohlo užitečným způsobem doplnit stávající pravomoci ČNB v oblasti dohledu, jelikož po nedávném sjednocení dohledu nad finančním trhem v České republice podléhá většina subjektů, jež se spotřebiteli běžně uzavírají smlouvy o finančních službách uzavírané na dálku, obezřetnostnímu dohledu ČNB. ECB je proto toho názoru, že nové úkoly ČNB související s ochranou spotřebitele by mohly přispět k upevnění důvěry v trh.

## 3. Konkrétní připomínky

*Finanční důsledky pro ČNB*

ECB poznamenává, že ČNB bude muset k plnění úkolů uvedených v odstavci 1 vynaložit dodatečné zdroje, a to jak lidské, tak finanční. V této souvislosti by chtěla ECB zdůraznit, že „členské země nesmějí své národní centrální banky přivést do situace, kdy by k plnění úkolů souvisejících s ESCB resp. Eurosystémem neměly dostatečné finanční zdroje“[8]. Česká republika proto bude muset zajistit, že plnění těchto dalších úkolů neovlivní schopnost ČNB vykonávat úkoly související s ESCB.

---

5 Tyto povinnosti zahrnují povinnosti poskytnout spotřebitelům s dostatečným předstihem před uzavřením smlouvy o finančních službách uzavírané na dálku některé konkrétní informace o i) dodavateli, ii) poskytované finanční službě, iii) smlouvě o finančních službách uzavírané na dálku, zejména pokud jde o možnost odstoupit od smlouvy, a iv) možných způsobech nápravy porušení povinností ze smlouvy o finančních sužbách uzavírané na dálku.

6 Podle ustanovení § 44 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, mezi tyto subjekty patří banky, instituce elektronických peněz, subjekty kapitálového trhu, pojišťovny a penzijní fondy.

7 Viz též stanovisko ECB CON/2006/38 ze dne 25. července 2006 na žádost Bank of Greece k návrhu ustanovení o pravomocích Bank of Greece v oblasti ochrany spotřebitele.

8 Viz konvergenční zpráva ECB, květen 2006, s. 65.

Toto stanovisko bude zveřejněno na internetových stránkách ECB.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 13. září 2006.

[podpis]

*Prezident ECB*

Jean-Claude TRICHET